Tieu Bo II - Thien Cung Su - Pham 6

Kinh Tiểu Bộ — tập 2 (Khuddaka Nikāya)

Tieu Bo II - Thien Cung Su - Pham 6

font

Tiểu Bộ - Khuddhaka Nikaya

Tập II - Thiên Cung Sự

Giáo sư Trần Phương Lan dịch Việt

Phẩm VI

-ooOoo-

Pàyasi

1. (65) Chuyện thứ nhất - Lâu Đài Gia Chủ (Agàriya-Vimàna)

Bấy giờ, đức Thế Tôn trú tại Ràjagaha , trong Trúc Lâm. Thời ấy có một gia đình giàu sang đạo đức, một nguồn tài lợi dồi dào cho Tăng chúng và Ni chúng. Hai vị cha mẹ suốt thời thực hành công đức nhân danh Tam Bảo, lúc từ trần được tái sanh lên cõi trời Ba mươi ba. Một lâu đài bằng vàng dài mười dặm được dành riêng cho hai vị.

Tôn giả Mahà Moggallàna hỏi như vầy:

1. Sáng rực như vườn lạc Cit-ta,

Khu vườn đệ nhất cõi Băm-ba

Lâu đài đây của chàng bừng sáng

Ở giữa không gian thực chói lòa

2. Đạt thành thần lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?

3. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả cho chàng:

4. Con cùng hiền phụ giữa phàm trần,

Sống tại gia, làm lợi chúng Tăng,

Thực phẩm dồi dào đem cống hiến

Với tâm thành tín tự tay dâng.

5. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ,

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

6.Xin trình Tôn giả đại oai thần

Công đức con làm giữa thế nhân

Nhờ đó oai nghi con rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?

2. (66) Chuyện thứ hai - Lâu Đài Gia Chủ Thứ Hai (Dutiya-Agàriya-Vimàna)

Giống như chuyện trên về mọi mặt.

3. (67) Chuyện thứ ba - Lâu Đài Của Người Cúng Trái Cây (Phaladàya-Vimàna)

Bấy giờ, đức Thế Tôn trú tại Ràjagaha trong Trúc Lâm. Thời ấy vua Bimbisàra muốn ăn xoài trái mùa. Dù khó khăn, người làm vườn cũng hứa sẽ nỗ lực làm cho cây có trái theo phương pháp cưỡng bách.

Khi bốn trái xoài đã chín, kẻ ấy hái đem dâng vua. Nhưng vừa chợt thấy Tôn giả Mahà-Moggallàna, y suy nghĩ: 'Ta muốn dâng xoài cúng vị Tôn giả cao quý này và sẵn sàng để đức vua giết chết hay trừng phạt ta, vì lợi lạc tại đời này do phụng sự vua thật không đáng kể, nhưng công đức đời này và đời sau do việc cúng dường vị Tôn giả xứng đáng này thật là vô lượng'.

Vì thế y đem xoài cúng dường Tôn giả và trình việc ấy lên nhà vua. Vua truyền đám hầu cận vào phán:

- Hãy xem kỹ có phải kẻ ấy đã nói đúng với trẫm chăng.

Vị trưởng lão đem xoài dâng đức Thế Tôn, Ngài chia đều cho các Trưởng lão Sàriputta, Mahà Moggallàna, và Mahà-Kassapa. Nhà vua nghe vậy rất hài lòng vì sự can đảm của người làm vườn, liền ban cho y một ngôi làng, y phục, tư trang, và bảo y san sẻ công đức ấy cho vua. Y đáp:

- Tâu Đại vương, hạ thần xin san sẻ. Xin Đại vương hãy chọn lợi lạc gì tùy ý.

Khi từ trần, người làm vườn được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài bằng vàng rộng dài mười sáu dặm.

Tôn giả Mahà-Moggallàna hỏi vị Thiên tử:

1. Lầu các trụ cao bằng ngọc bích,

Rộng dài mười sáu dặm chung quanh,

Bảy trăm nóc nhọn huy hoàng quá,

Trụ ngọc nền vàng thật hiển vinh.

2. Chàng uống ăn cư trú lạc an,

Khi đàn tiên trổi khúc du dương,

Sáu tư tiên nữ tài sắc đủ,

Những vị đồng cư trú ngọc đường.

Ở cõi Ba mươi ba rực rỡ,

Múa ca, hưởng lạc thú khôn lường.

3. Đạt thành thần lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang sáng chói khắp mười phương?

4. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả do chàng:

5. Cúng dường quả được quả tràn đầy,

Ai tín tâm dâng các vị này

Đang sống cuộc đời đầy chánh hạnh,

Khi lên Đao-lợi hưởng như vầy,

Được nhiều thành quả công to lớn,

Vì thế con dâng bốn quả cây.

6. Vậy ai tìm hạnh phúc, bình an,

Trường cửu, nên đem quả cúng dường,

Dù ước đạt thành Thiên giới lạc,

Hay là lạc thú cõi nhân gian.

7. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ,

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

8. Xin trình Tôn giả đại oai thần

Công đức con làm giữa thế nhân,

Nhờ đó oai nghi con rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

4. (68) Chuyện thứ tư - Lâu Đài Của Người Cúng Chỗ Cư Trú (Upassayadàyaka-Vimàna)

Bấy giờ, đức Thế Tôn đang trú tại Ràjagaha ở Trúc Lâm. Thời ấy một Tỷ-kheo, sau mùa mưa, lên đường đến yết kiến Thế Tôn, vào một làng nọ tìm chỗ cư trú thích hợp qua đêm. Vị ấy hỏi một cư sĩ tại gia, người này bàn chuyện với vợ xong, liền mời vị Tỷ-kheo làm khách trọ, và hôm sau khi khách lại khởi hành, chủ nhà đem tặng một cục đường mía.

Về sau lúc từ trần, vị cư sĩ tái sanh cùng vợ trên cõi trời Ba mươi ba trong một lâu đài bằng vàng mười hai dặm.

Tôn giả Mahà Moggallàna hỏi vị ấy:

1. Như mặt trăng đi giữa đỉnh đầu,

Khi mây tan biến, chiếu toàn cầu,

Lâu đài chàng đứng trên thiên giới,

Tỏa ánh sáng ngời đẹp biết bao.

2. Đạt thành thần lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?

3. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả cho chàng:

4. Con cùng hiền phụ ở phàm trần

Thỉnh bậc A-la-hán trú chân,

Với tấm lòng thành, con cống hiến

Dồi dào thực phẩm tự tay dâng.

5. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

6. Xin trình Tôn giả đại oai thần

Công đức con làm giữa thế nhân,

Nhờ đó oai nghi con rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

5. (69) Chuyện thứ năm - Lâu Đài Của Người Cúng Chỗ Cư Trú Thứ Hai (Dutiya-Upassayadàyaka-Vimàna)

Chuyện này giống hệt chuyện trước, trừ điểm ở đây có nhiều Tỷ-kheo, và Tôn giả Mahà-Moggallàna ví Lâu đài với mặt trời.

6. (70) Chuyện thứ sáu - Lâu Đài Của Người Cúng Món Khất Thực (Bhikkhàdàyaka-Vimàna)

Bấy giờ, đức Thế Tôn trú tại Ràjagaha . Thời ấy một Tỷ-kheo đang đi trên đường cái vào làng nọ khất thực và dừng ở cửa nhà kia. Vị chủ nhà vừa rửa tay chân và ngồi xuống để ăn, liền đổ hết phần cơm mình vào bát vị Tỷ-kheo; sau khi nói lời tùy hỷ công đức, vị ấy ra đi. Chủ nhà hân hoan suy nghĩ: 'Ta đã cúng dường một Tỷ-kheo đang đói và ta đã nhịn ăn". Sau đó từ trần, vị ấy được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài bằng vàng mười hai dặm.

Tôn giả Mahà-Moggallàna hỏi vị ấy:

1. Lầu các trụ cao bằng ngọc bích,

Mười hai dặm trải rộng chung quanh,

Bảy trăm nóc nhọn huy hoàng quá,

Trụ ngọc nền vàng thật hiển vinh.

2. Đạt thành thần lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

3. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả cho chàng.

4. Khi làm người giữa cõi phàm nhân,

Thấy một Tỷ-kheo mệt đói cơm,

Con đã cúng dường ngài thực phẩm,

Món ăn duy nhất đủ toàn phần.

5. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ,

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

6. Xin trình Tôn giả đại oai thần,

Công đức con làm giữa thế nhân,

Nhờ thế oai nghi con rực rỡ,

Dung quang chiếu sáng khắp mười phương.

7 (71) Chuyện thứ bảy - Lâu Đài Của Người Giữ Lúa Mạch (Yavapàlaka-Vimàna)

Bấy giờ, đức Thế Tôn trú tại Ràjagaha , trong Trúc Lâm. Thời ấy một cậu bé nghèo giữ ruộng lúa mạch đã đem bánh Kummàsa để ăn sáng. Khi cậu ngồi xuống ăn, một vị Trưởng lão vô lậu bước đến chỗ ấy. Cậu hỏi:

- Thưa Tôn giả đã thọ thực chưa?

Vị Trưởng lão im lặng. Cậu bé hiểu điều này có nghĩa là 'chưa' liền nói:

- Thưa Tôn giả, bây giờ đã quá trễ nên không thể tìm ra món ăn gần giờ ngọ trai như vầy. Xin Tôn giả dùng miếng bánh Kummàsa này vì lòng thương xót con.

Vị Trưởng lão vì từ bi đối với cậu đã dùng miếng bánh trong khi cậu đứng nhìn, rồi nói lời tùy hỷ và ra đi. Với tâm đầy thành tín, cậu bé nghĩ mình đã làm việc tốt khi cúng dường một người như thế.

Về sau, khi từ trần, cậu được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài như đã tả ở trên. Tôn giả Mahà-Moggallàna hỏi cậu:

1. Lầu các trụ cao bằng ngọc bích,

Mười hai dặm trải rộng chung quanh,

Bảy trăm nóc nhọn huy hoàng quá,

Trụ ngọc nền vàng thật hiển vinh.

2. Đạt thành thần lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

3. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả cho chàng:

4. Khi làm người giữa cõi phàn nhân,

Giữ lúa mạch trong đám ruộng đồng,

Con thấy Tỷ-kheo vô lậu hoặc,

An nhiên tâm trí, chẳng mê lầm.

5. Với ngài, con có tấm lòng thành,

Con tự tay dâng bánh của mình,

Cúng bánh Kum-mà-sa thuở ấy,

Nay vui vườn Hỷ lạc thiên đình.

6. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

7. Xin trình Tôn giả đại oai thần

Công đức ơn làm giữa thế nhân,

Nhờ thế oai nghi con rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

8. (72) Chuyện thứ tám - Lâu Đài Của Vị Thiên Tử Đeo Vòng Tai (Kundalì-Vimàna)

Bấy giờ, đức Thế Tôn trú tại Sàvatthi , ở Kỳ Viên. Thời ấy, hai vị Đại đệ tử cùng hội chúng du hành giữa dân chúng Kàsi vừa đến một tinh xá kia lúc trời tối.

Một đệ tử tại gia liền đến rửa chân chư vị và xoa dầu thơm cho chư vị, rồi thỉnh chư vị thọ thực hôm sau. Vị ấy chuẩn bị một buổi cúng dường thịnh soạn. Sau khi nói lời tùy hỷ công đức, chư Trưởng lão lại lên đường. Còn vị ấy về sau từ trần, được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài bằng vàng dài mười hai dặm.

Tôn giả Mahà-Moggallàna hỏi vị ấy:

1. Y phục chỉnh tề, hoa chuỗi mang,

Đôi vòng tai rực rỡ trang hoàng,

Tóc râu chải chuốt, khăn đầu đội,

Chàng ngự Lâu đài, giống mặt trăng.

2. Khi đàn tiên trổi khúc du dương,

Sáu bốn nàng tài sắc vẹn toàn

Đồng trú cõi Băm-ba, rực rỡ,

Múa ca, hưởng lạc thú, khôn lường.

3. Đạt thành Thiên lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?

4. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả cho chàng:

5. Khi được làm người giữa thế nhân,

Gặp nhiều ngài đức độ Sa-môn

Có đầy chánh hạnh và tri kiến,

Ái diệt, đa văn, tiếng lẫy lừng.

6. Với các ngài, con có tín tâm,

Cúng dường thức uống lẫn đồ ăn,

Với lòng thành tín, con dâng tặng

Mọi lễ vật phong phú trọn phần.

7. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

8. Xin trình Tôn giả đại oai thần

Công đức con làm giữa thế nhân,

Nhờ thế oai nghi con rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương .

9. (73) Chuyện thứ chín - Lâu Đài Của Vị Thiên Tử Thứ Hai Đeo Vòng Tai (Dutiyakùdalì - Vimàna)

Chuyện này xảy ra giống như chuyện trên. Các vấn đề cũng giống nhau, từ câu kệ 5, thay: Thấy nhiều ngài đức độ Sa-môn,

bằng: Thấy nhiều ngài hảo tướng Sa-môn .

10. (74) Chuyện thứ mười - Lâu Đài Của Uttara (Uttara-Vimàna)

Sau khi đức Thế Tôn diệt độ, và Hội đồng kết tập Kinh điển tiến hành, Tôn giả Kummàra-Kassapa (Cưu-ma-la Ca-diếp) đã đến thành phố Setavyà với nhiều Tỷ-kheo và trú tại vườn Simsapà . Lúc ấy quốc vương Pàyàsi (Tệ Túc) nghe tin này, liền viếng thăm và chào mừng Tôn giả. Trong khi bàn luận về các quan điểm tà kiến của vua, vị Trưởng lão thuyết giảng cho vua tin có đời sau như được kể trong kinh Pàyàsi (Trường Bộ số 23).

Khi từ giã, vua Pàyàsi đem các tặng vật cúng dường. Nhưng vì vua tặng thực phẩm kém cỏi và y phục thô sơ không thích hợp, vốn chưa quen việc ấy trước kia, sau khi từ trần, vua cộng trú với Thiên chúng ở cõi thấp cùng Tứ Đại Thiên vương.

Còn thanh niên Bà-la-môn Uttara phụ tá vua trong việc cúng dường, lại bố thí hào phóng và đầy lòng kính trọng, nên tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài mười hai dặm. Để tỏ lòng biết ơn, vị ấy xuất hiện cùng Lâu đài trước Trưởng lão Kummàra Kassapa và đảnh lễ Tôn giả. Trưởng lão hỏi vị ấy:

1. Như điện Thiên vương, Thiện pháp đường,

Nơi chư Thiên cộng trú bình an,

Lâu đài này của chàng Thiên tử

Đứng giữa không gian, sáng rỡ ràng.

2. Đạt thành thiên lực đại hùng cường,

Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,

Vì cớ gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?

3. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,

Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,

Và đây là kết quả cho chàng:

4. Khi được làm người giữa thế gian,

Con là nam tử Bà-la-môn,

Thời vua Tệ Túc, con phân phát

Tài sản, vì tôn quý chánh nhân.

5. Với các ngài, con có tín tâm,

Cúng dường thức uống lẫn đồ ăn,

Với lòng thành kính, con dâng tặng

Mọi lễ vật phong phú trọn phần.

6. Vì vậy sắc con đẹp thế này,

Và con vinh hiển ở nơi đây,

Bất kỳ lạc thú nào trong dạ,

Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

7. Xin trình Tôn giả đại oai thần,

Công đức con làm giữa thế nhân,

Nhờ thế oai nghi con rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

Tổng Kết

Lâu Đài Hai Gia Chủ, Người Cúng Trái Cây, Hai Người Cúng Chỗ Cư Trú, Người Giữ Ruộng Lúa Mạch, Hai Vị Thiên Tử Đeo Vòng Tai, Vua Pàyàsi (Tệ Túc)

Phẩm Sáu

[Phẩm trước][Mục lục][Phẩm kế][^]

[Trở về trang Thư Mục]

Revised: 13-02-2004

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.